

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾**

z dnia2012 r.

w sprawie prowadzenia kursów z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych

Na podstawie art. 58 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 227, poz. 1367, Nr 244, poz.1454) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania w stosunku do podmiotów wykonujących działalność w zakresie prowadzenia kursów;
- 2) wzór wniosku o wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy oraz wzór zaświadczenia potwierdzającego wpis podmiotu do tego rejestru;
- 3) rodzaje i zakres kursów, ich ramowy program oraz minimalny czas ich trwania a także warunki wydawania zaświadczenia potwierdzającego ukończenie odpowiedniego kursu;
- 4) warunki i sposób przechowywania dokumentacji dotyczącej prowadzonych kursów;
- 5) wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu;
- 6) wysokość opłaty za wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy.

§ 2. Podmiot wykonujący działalność w zakresie prowadzenia kursów powinien posiadać:

- 1) warunki lokalowe gwarantujące przeprowadzenie kursów, w tym:
 - a) salę wykładową,
 - b) miejsce do przeprowadzania ćwiczeń praktycznych w zakresie objętym kursem,
 - c) pokój wykładowców,
 - d) zamykane pomieszczenie do przechowywania dokumentacji dotyczącej prowadzonych kursów,
 - e) zaplecze sanitarne;
- 2) zbiór przepisów w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych oraz materiały dydaktyczne, właściwe do rodzaju prowadzonego kursu, w szczególności plansze i prezentacje multimedialne.

§ 3. 1. Podmiot prowadzący kurs prowadzi zajęcia dydaktyczne w sali wykładowej o powierzchni nie mniejszej niż 20 m².

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej - transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

2. Jeżeli z sali wykładowej korzysta jednocześnie więcej niż 10 osób, to powierzchnia określona w ust. 1 powinna być większa o co najmniej 2 m² na każdą dodatkową osobę.

3. Sala wykładowa powinna być wyposażona w materiały dydaktyczne i pomoce naukowe zapewniające prawidłową realizację celów kształcenia, odpowiednie oświetlenie, wentylację i ogrzewanie.

§ 4. Wysokość opłaty za wpis podmiotu do rejestru podmiotów prowadzących kursy wynosi 600 zł.

§ 5. 1. Godzina lekcyjna kursu trwa 45 minut.

2. Czas trwania kursu w ciągu jednego dnia nie może przekroczyć 8 godzin lekcyjnych.

§ 6. 1. Podmiot prowadzący kurs prowadzi dziennik zajęć teoretycznych i praktycznych.

2. Dziennik zajęć, o którym mowa w ust. 1:

1) powinien zawierać:

- a) imiona i nazwiska osób szkolonych,
- b) listę obecności osób szkolonych na poszczególnych zajęciach,
- c) wykaz przeprowadzonych zajęć zgodnie z programem szkolenia w tym:
 - liczbę godzin przeprowadzonych zajęć,
 - terminy przeprowadzonych zajęć,
 - tematy przeprowadzonych zajęć,
 - imię i nazwisko wykładowcy przeprowadzającego zajęcia;

2) przechowuje się przez okres 5 lat, licząc od dnia dokonania w nim ostatniego wpisu.

§ 7. 1. Dokumentację, o której mowa w § 6, przechowuje się w zamykanych szafach.

2. Szafy, o których mowa w ust. 1, powinny znajdować się w pomieszczeniu, które zapewnia ochronę tej dokumentacji przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

§ 8. 1. Ustala się następujące rodzaje kursów:

- 1) kurs ADR początkowy i doskonalący;
- 2) kurs na eksperta ADN;
- 3) kurs na eksperta ADN do spraw przewozu gazów;
- 4) kurs na eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów;
- 5) kurs doradcy;

2. Minimalny zakres, ramowy program i czas trwania kursu:

- 1) ADR początkowego i doskonalącego, określa załącznik nr 1;
- 2) na eksperta ADN, eksperta ADN do spraw przewozu gazów oraz eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów, określa załącznik nr 2;
- 3) doradcy, określa załącznik nr 3.

§ 9. 1. W ramach kursu ADR początkowego wyróżnia się:

- 1) szkolenie podstawowe w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas;

- 2) szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w cysternach;
 - 3) szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 1;
 - 4) szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 7.
2. W ramach kursu ADR doskonalącego wyróżnia się:
- 1) szkolenie podstawowe w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas;
 - 2) szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w cysternach;
 - 3) szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 1;
 - 4) szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 7.

§ 10. Prowadzenie szkolenia podstawowego w ramach kursu ADR początkowego lub doskonalącego łącznie z jednym lub więcej niż jednym szkoleniem specjalistycznym, o których mowa w § 9, może odbywać się w formie kursu zintegrowanego.

- § 11. 1. Warunkiem ukończenia kursu jest uczestnictwo w co najmniej 75 % zajęć.
2. Warunkiem ukończenia kursu zintegrowanego jest uczestnictwo w co najmniej 75 % zajęć z każdego rodzaju szkolenia wchodzącego w zakres tego kursu.

- § 12. 1. Osoba, która ukończyła kurs, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu, wydane przez podmiot prowadzący kurs.
2. Wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

- § 13. 1. Wzór wniosku o wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.
2. Wzór zaświadczenia potwierdzającego wpis podmiotu do rejestru podmiotów prowadzących kursy z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
www.inforlex.pl
Danuta Tyszkiewicz

**Załączniki do rozporządzenia Ministra
Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej
z dnia 2011 r. (poz.)**

ZAŁĄCZNIK Nr 1

ZAKRES, RAMOWY PROGRAM I CZAS TRWANIA KURSU ADR

1. Kurs ADR początkowy

Lp.	Temat	Ilość godzin
1	<p>Szkolenie podstawowe w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas obejmuje tematy:</p> <ul style="list-style-type: none">a) wymagania ogólne dotyczące przewozu towarów niebezpiecznych,b) główne rodzaje zagrożeń,c) informacje na temat ochrony środowiska i kontroli przewozu odpadów,d) działania zapobiegawcze i środki bezpieczeństwa właściwe dla różnych rodzajów zagrożeń,e) czynności, które należy podjąć po zaistnieniu wypadku, w szczególności w zakresie pierwszej pomocy, bezpieczeństwa ruchu drogowego, używania sprzętu ochronnego, w tym gaśniczego oraz środków ochrony indywidualnej,f) oznakowania oraz umieszczania nalepek ostrzegawczych i tablic barwy pomarańczowej,g) obowiązki kierowcy związane z przewozem towarów niebezpiecznych,h) przeznaczenie i sposób działania wyposażenia technicznego pojazdów;i) zakazy ładowania razem różnych towarów niebezpiecznych,j) środki ostrożności, które powinny być podjęte podczas załadunku i rozładunku towarów niebezpiecznych,k) informacje na temat odpowiedzialności cywilnej, administracyjnej i karnej,l) informacje na temat realizacji transportu kombinowanego,m) manipulowanie sztukami przesyłki oraz ich układanie,n) ograniczenia przejazdu przez tuncle oraz postępowanie kierowcy podczas takiego przejazdu, w szczególności zapobieganie wypadkom, bezpieczeństwo, postępowanie w przypadku pożaru lub innych zagrożeń,	24

	o) ochrona towarów niebezpiecznych przed działaniami osób trzecich.	
2	<p>Szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w cysternach obejmuje tematy:</p> <p>a) zachowanie się pojazdów na drodze, z uwzględnieniem przemieszczania się ładunku,</p> <p>b) szczególne wymagania dotyczące pojazdów,</p> <p>c) ogólne wiadomości teoretyczne na temat różnych systemów napełniania i opróżniania cystern,</p> <p>d) dodatkowe przepisy szczególne dotyczące używania pojazdów, w szczególności świadectw dopuszczenia pojazdu ADR, znaków dopuszczenia, oznakowania tablicami barwy pomarańczowej oraz umieszczania nalepek ostrzegawczych;</p>	16
3	<p>Szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 1 obejmuje tematy:</p> <p>a) specyficzne zagrożenia stwarzane przez materiały i przedmioty wybuchowe, w tym pirotechniczne,</p> <p>b) szczególne wymagania, w tym zakazy, dotyczące pakowania i ładowania razem różnych materiałów i przedmiotów klasy 1;</p>	8
4	<p>Szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 7 obejmuje tematy:</p> <p>a) specyficzne zagrożenia związane z promieniowaniem jonizującym,</p> <p>b) szczególne wymagania dotyczące pakowania, manipulowania, ładowania razem i układania materiałów promieniotwórczych,</p> <p>c) szczególne środki bezpieczeństwa, które powinny być podjęte w razie wypadku z materiałem promieniotwórczym.</p>	8

2. Kurs ADR doskonalący składa się z:

Lp.	Temat	Ilość godzin
1	szkolenia podstawowego – w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas,	16
2	szkolenia specjalistycznego – w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w cysternach,	8

3	szkolenia specjalistycznego – w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy I,	5
4	szkolenia specjalistycznego – w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 7	5
	– w zakresie nowych lub zmienionych regulacji prawnych oraz nowych rozwiązań merytorycznych dotyczących przewozu drogowego towarów niebezpiecznych objętych ramowym programem szkolenia początkowego.	

ZALĄCZNIK Nr 2

ZAKRES KURSU NA EKSPERTA ADN, EKSPERTA ADN DO SPRAW PRZEWOZU
GAZÓW oraz EKSPERTA ADN DO SPRAW PRZEWOZU CHEMIKALIÓW

1. Zakres kursu na eksperta ADN

Lp.	Temat	Ilość godzin
1	wiadomości ogólne dotyczące przewozu materiałów niebezpiecznych, a w szczególności temperatury, masy, ilości, stężenia, stopnia napełnienia, obliczania zawartości, pomiaru poziomu cieczy, pobierania próbek, kwestionariusza kontrolnego, przepelnienia, pompowania, sygnalizacji statków, oznakowania opakowań, instrukcji pisemnych;	2
2	wiadomości podstawowe o produktach oraz znajomość definicji (na przykład: ciecze, materiały stałe, lepkość, gazy lub pary);	1
3	rodzaje niebezpieczeństwa, takie jak: zapalność, wybuchowość, źródła zapłonu, ładunek elektrostatyczny, toksyczność, radioaktywność, korozyjność, niebezpieczeństwo dla środowiska wodnego;	2
4	środki zapobiegania wypadkom;	2
5	czynności wykonywane w razie wypadku lub awarii (w szczególności: udzielenie pierwszej pomocy, podanie sygnału o zakazie wstępu na statek, sygnał awaryjny, zapewnienie bezpieczeństwa ruchu, zastosowanie takich urządzeń, jak gaśnice i sprzęt ochrony osobistej);	2
6	zadania eksperta ADN i pozostałej załogi w związku z przewozem materiałów niebezpiecznych	3
7	wyposażenie statków przewożących materiały niebezpieczne, a w szczególności mierniki gazów palnych i wybuchowych, tlenomierze i mierniki gazów toksycznych	3
8	świadczenia odgazowania	1
9	zajęcia praktyczne dotyczące w szczególności wchodzenia do pomieszczeń, wyposażenia przeciwpożarowego i sprzętu ochrony	8

	osobistej, a także mierników gazów palnych i wybuchowych, tlenomierzy i mierników gazów toksycznych.	

2. Zakres kursu na eksperta ADN do spraw przewozu gazów

Lp.	Temat	Ilość godzin
1	właściwości ogólne gazów: ściśliwość, mieszaniny i ciśnienie cząstkowe, rozszerzalność przy ciśnieniu stałym, prawa Boyle'a i Mariotte'a i Gay-Lussaca, gęstość względna, objętość i ciśnienie krytyczne;	1
2	przedmuchiwanie i pobieranie próbek gazów;	1
3	niebezpieczeństwo wybuchu gazów skroplonych (na przykład LPG);	1
4	pomiar stężenia gazów, próby przeprowadzane przed wejściem do pomieszczeń; świadectwa odgazowania;	2
5	znajomość produktów: właściwości chemiczne i fizyczne, mieszaniny, związki i wzory chemiczne - węglowodory, amoniak;	2
6	ciecze i pary: parowanie i skraplanie, zależność między objętością cieczy a objętością pary;	1
7	działania podejmowane w sytuacji awarii;	2
8	procedury operacyjne: załadunek i rozładunek, systemy zaworów szybkozamykających, wpływ temperatury, stopnie napłniczenia, przepelnienie, sprężarki, pompy, funkcjonowanie zaworów przelewowych, wyciek;	2
		4

9	udział w ćwiczeniach przeciwpożarowych i odpowiednie szkolenie w zakresie posługiwania się ochronnymi aparatami oddechowymi.	
---	--	--

3. Zakres kursu na eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów

Lp.	Temat	Ilość godzin
1	właściwości ogólne gazów i par: ściśliwość, mieszaniny i ciśnienie cząstkowe, rozszerzalność przy ciśnieniu stałym, prawa Boyle'a i Mariotte'a i Gay-Lussaca, stosunek gęstości par i temperatury wrzenia, gęstość względną, objętość	1
2	pobieranie próbek chemikaliów	1
3	niebezpieczeństwo wybuchu chemikaliów	1
4	pomiar stężenia gazów, mycie zbiorników ładunkowych, odgazowywanie, wentylację, próby przeprowadzane przed wejściem do pomieszczeń, świadectwa odgazowania	2
5	znajomość produktów: właściwości chemiczne i fizyczne, mieszaniny, związki i wzory chemiczne - węglowodory, substancje trujące, kwasy i zasady - polimeryzację i utlenianie	2
6	ciecze i pary: parowanie i skraplanie, zależność między objętością cieczy a objętością pary	1
7	działania podejmowane w sytuacji awarii	2

8	procedury operacyjne: załadunek i wyładunek, instalacje odzysku pary, systemy zaworów szybkozamykających, wpływ temperatury, stopnie napelnienia, przepelnienie, rodzaje pomp, zanieczyszczenie	2
9	udział w odpowiednich ćwiczeniach przeciwpożarowych i odpowiednie szkolenie w zakresie posługiwania się ochronnymi aparatami oddechowymi.	4

ZAKRES KURSU DORADCY

I. Zakres ramowy

Nr części	Tytuł	Ilość godzin
1	Część ogólna	24
2	Część specjalistyczna:	
a)	- przewóz drogowy	16
b)	- przewóz koleją	16
c)	- przewóz żeglugą śródlądową	16
3	Konsultacje	4

II. Zakres szczegółowy

1. Część ogólna

lp	temat	Ilość godzin
1	Przepisy krajowe i międzynarodowe regulujące przewóz towarów niebezpiecznych , w szczególności cel i zakres regulacji oraz praktyczne posługiwanie się przepisami	1
2	Klasyfikacja towarów niebezpiecznych , w szczególności zagrożenia stwarzane przez towary niebezpieczne, zasady klasyfikacji, przepisy szczególne dla poszczególnych klas, towary niedopuszczone do przewozu, odpady niebezpieczne, materiały i przedmioty wybuchowe (klasa 1), materiały promieniotwórcze (klasa 7)	4
3	Budowa i używanie opakowań , w szczególności ogólne zasady pakowania, rodzaje i kategorie opakowań, kodowanie opakowań, instrukcje pakowania, zasady doboru opakowań	2
4	Zasady znakowania: - nalepki ostrzegawcze, duże nalepki ostrzegawcze - pomarańczowe tablice identyfikacyjne - inne znaki i oznakowania - szczegółowe zasady znakowania	3
5	Dokumentacja: - zasady wypełniania dokumentu przewozowego - certyfikat pakowania kontenera - raport powypadkowy - roczne sprawozdanie	2
6	Szczególne warunki przewozu towarów niebezpiecznych: - przewóz towarów niebezpiecznych w ilościach ograniczonych i wyłączonych - przewóz towarów niebezpiecznych na zasadach wyłączenia spod przepisów - odstępstwa, ograniczenia przewozowe - przewozy materiałów promieniotwórczych	3

7	Warunki przewozu, załadunku, rozładunku, manipulowanie ładunkiem: - przewóz sztuk przesyłek - przewóz towaru luzem, kontenery do przewozu towaru luzem - pakowanie razem - załadunek razem	2
8	Obowiązki uczestników przewozu, kontrola przewozów, zasady odpowiedzialności za naruszenie przepisów o przewozie towarów niebezpiecznych i za szkody spowodowane takim przewozem	1
9	Ćwiczenia	6

2. Część specjalistyczna:

a) przewóz drogowy

Lp.	temat	Ilość godzin
1	Przepisy dotyczące przewozu drogowego: - przepisy krajowe i międzynarodowe dotyczące przewozu drogowego towarów niebezpiecznych	1
2	Dokumentacja: - dokumenty przewozowe w transporcie krajowym i międzynarodowym – zasady wypełniania, ćwiczenia - instrukcje pisemne zgodne z ADR - świadectwo dopuszczenia pojazdu ADR - zaświadczenie ADR	1
3	Pojazdy: - wymagania konstrukcyjne dla pojazdów - pojazdy EX/II, EX/III, FL, AT, OX, MEMU - wyposażenie jednostek transportowych (podstawowe, dodatkowe) - sprzęt gaśniczy, - oznakowanie jednostek transportowych przewożących: sztuki przesyłki, materiały stałe luzem, materiały ciekłe, sypkie lub gazy w cysternach	4
4	Załadunek i rozładunek: - mocowanie ładunku na pojeździe - wymagania dotyczące załadunku i rozładunku niektórych towarów, w szczególności ograniczenia ilościowe - zakazy ładowania razem (do jednego pojazdu) różnych towarów niebezpiecznych oraz towarów niebezpiecznych z żywnością - zakazy ładowania razem - ćwiczenia	3
5	Przewóz w cysternach: - dobór cysterny na podstawie właściwości fizyko-chemicznych towaru, - charakterystyka cystern stałych, odejmowalnych, przenośnych, kontenerów-cystern, pojazdów-baterii oraz cystern do przewozu odpadów - kodowanie cystern - układy i urządzenia bezpieczeństwa stosowane w cysternach - zasady załadunku i rozładunku cystern	3
6	Zagrożenia dla ludzi i środowiska spowodowane przewozem drogowym towarów niebezpiecznych; ratownictwo techniczne i chemiczne: - zagrożenia stwarzane przez towary niebezpieczne, następstwa wypadków - organizacja systemu ratowniczo-gaśniczego - powiadamianie o zdarzeniu - zasady działań ratowniczych na miejscu zdarzenia - analiza okoliczności i przyczyn zaistniałych zdarzeń	3

	- ochrona środowiska	
7	Szkolenie kierowców i innych osób związanych z przewozem: - rodzaje i zakres szkoleń - dokumentacja szkolenia	1

b) przewóz koleją

Lp.	temat	Ilość godzin
1	Przepisy kolejowe: - przepisy krajowe i międzynarodowe dotyczące przewozu towarów niebezpiecznych koleją - przepisy zarządcy infrastruktury	1
2	Dokumentacja: - listy przewozowe w komunikacji krajowej i międzynarodowej – zasady wypełniania, ćwiczenia - dokumenty kolejowe	2
3	Znakowanie wagonów: - zasady znakowania wagonów (krytych, odkrytych, platform) - znaki dotyczące manewrowania	1
4	Przewóz w cysternach: dobór cysterny do towaru na podstawie stwarzanych zagrożeń oraz stanu skupienia, - charakterystyka cystern stałych, odejmowalnych, przenośnych, kontenerów-cystern, wagonów-baterii oraz cystern do przewozu odpadów - kodowanie cystern - układy i urządzenia bezpieczeństwa stosowane w cysternach - zasady załadunku i rozładunku cystern-	4
5	Zagadnienie eksploatacyjne: - zdanie/przyjęcie przesyłki do przewozu - zasady wykonywania prac manewrowych - formowanie pociągu - odległość ochronna - wyposażenie pojazdów trakcyjnych w pociągach z wagonami z towarami niebezpiecznymi - przewóz wagonów próżnych nieczyszczonych - oczyszczanie wagonów po przewozie towarów niebezpiecznych	4
6	Zagrożenia dla ludzi i środowiska spowodowane przewozem towarów niebezpiecznych koleją – ratownictwo techniczne i chemiczne: - zagrożenia stwarzane przez towary niebezpieczne, następstwa wypadków - powiadamianie o zdarzeniu - zasady działań ratowniczych na miejscu zdarzenia - przyczyny zdarzeń - ochrona środowiska	3
7	Szkolenie pracowników: - zasady prowadzenia szkoleń - dokumentacja szkolenia	1

c) przewóz żeglugą śródlądową

Lp.	Temat	Ilość
-----	-------	-------

		godzin
1	<p>Statki używane do przewozu materiałów niebezpiecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukcja - wyposażenie, w tym <ul style="list-style-type: none"> - podstawowe - dodatkowe - sprzęt gaśniczy - oznakowanie statków przewożących materiały niebezpieczne 	4
2	<p>Załadunek i rozładunek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakazy ładowania razem (do jednego pojazdu) różnych materiałów niebezpiecznych oraz materiałów niebezpiecznych razem z żywnością - szczególne wymagania dotyczące załadunku i rozładunku niektórych materiałów, w szczególności ograniczenia ilościowe, zasady załadunku, rozładunku zbiornikowców - zakazy ładowania razem - ćwiczenia 	2
3	<p>Dokumenty wymagane podczas przewozu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzaje dokumentów - analiza danych zawartych w dokumencie przewozowym - weryfikacja danych zawartych w dokumencie przewozowym - ćwiczenia 	2
4	<p>Wymagania w stosunku do cystern, kontenerów przewożących materiały niebezpieczne</p>	2
5	<p>Przewóz w zbiornikowcach: rodzaje zbiornikowców:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zbiornikowce do przewozu materiałów o różnych stanach skupienia: <ul style="list-style-type: none"> - gazowym - ciekłym - stałym 2) zbiornikowce do przewozu odpadów 3) układy i urządzenia bezpieczeństwa stosowane w zbiornikowcach 	3
6	<p>Zagrożenia dla ludzi i środowiska spowodowane przewozem materiałów niebezpiecznych - ratownictwo techniczne i chemiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja systemu ratowniczo-gaśniczego - zasady działań ratowniczych na miejscu wypadku z materiałem niebezpiecznym - zagadnienia ochrony środowiska 	3

WZÓR

.....
(miejsce i data)

.....
(oznaczenie podmiotu)

.....
(nr w rejestrze podmiotów prowadzących kursy)

**ZAŚWIADCZENIE
o ukończeniu kursu**

Zaświadcza się o ukończeniu kursu¹⁾:

ADR początkowego²⁾;

.....
 ADR doskonalącego³⁾;

.....
 na eksperta ADN

i na eksperta ADN do spraw przewozu gazów

na eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów

doradcy⁴⁾;

.....
przez Pana/Panią:

.....
(Imię i nazwisko)

.....
(data i miejsce urodzenia)

.....
(nr PESEL⁵⁾)

.....
(podpis i pieczęć wystawiającego)

- 1) Zaznaczyć właściwy rodzaj kursu poprzez postawienie znaku X
- 2) Wpisać odpowiedni rodzaj szkolenia w ramach kursu ADR początkowego z podanych poniżej:
- szkolenie podstawowe w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas,
 - szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w cysternach,
 - szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 1,
 - szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 7.
- 3) Wpisać odpowiedni rodzaj szkolenia w ramach kursu ADR doskonalącego z podanych poniżej:
- szkolenie podstawowe w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas,
 - szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w cysternach,
 - szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 1,
 - szkolenie specjalistyczne w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych klasy 7.
- 4) Wpisać odpowiedni rodzaj szkolenia w ramach kursu doradcy z podanych poniżej:
- szkolenie w zakresie części ogólnej;
 - szkolenie w zakresie części specjalistycznej – przewóz drogowy,
 - szkolenie w zakresie części specjalistycznej – przewóz kolejną,
 - szkolenie w zakresie części specjalistycznej – przewóz żegluga śródlądową.
- 5) O ile został nadany. Jeżeli nie, to należy wpisać rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość

ZAŁĄCZNIK nr 5

.....

(imię i nazwisko lub nazwa podmiotu)

.....

(adres zamieszkania albo siedziba i adres podmiotu)

.....

(NIP)

WNIOSEK

o wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy

Na podstawie art.50 ust. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 237, poz. 1367, z późn. zm.) wnoszę o dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących kursy*:

- ADR początkowe i doskonalące;
- na eksperta ADN;
- na eksperta ADN do spraw przewozu gazów;
- na eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów;
- doradcy.

.....

(imię i nazwisko lub nazwa podmiotu)

.....

(adres zamieszkania albo siedziba i adres podmiotu)

.....

(zakres kursów)

.....

(data i podpis podmiotu)

* właściwe zaznaczyć

WZÓR

.....
(miejsowość i data)

.....
(oznaczenie organu)

.....
(nr w rejestrze podmiotów prowadzących kursy)

ZAŚWIADCZENIE

potwierdzające wpis podmiotu do rejestru podmiotów prowadzących kursy

Zaświadcza się o dokonaniu wpisu do rejestru podmiotów prowadzących kursy w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych

.....
(Imię i nazwisko lub nazwa podmiotu)

.....
.....
.....
(adres zamieszkania albo siedziba i adres podmiotu)

.....
(NIP)

jako podmiotu prowadzącego kursy*:

- ADR początkowe i doskonalące);
- na eksperta ADN;
- na eksperta ADN do spraw przewozu gazów;
- na eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów;
- doradcy

w zakresie:

.....
.....
.....

(zakres kursów)

.....
(podpis organu)

* właściwe zaznaczyć

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został opracowany jako przepis wykonawczy do ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych.

Art. 58 ustawy nakłada na Ministra właściwego do spraw transportu obowiązek określenia stosownym rozporządzeniem:

- 1) szczegółowych wymagań w stosunku do podmiotów wykonujących działalność w zakresie prowadzenia kursów;
- 2) wzoru wniosku o wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego wpis podmiotu do tego rejestru;
- 3) rodzajów i zakresów kursów, ich ramowego programu oraz minimalnego czasu ich trwania a także warunków wydawania zaświadczenia potwierdzającego ukończenie odpowiedniego kursu;
- 4) wysokości opłaty za wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy.

Ramowe wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących kursy określa ustawa. Projekt rozporządzenia ustala wymagania szczegółowe.

Projekt rozporządzenia określa szczegółowe warunki lokalowe, które powinien posiadać podmiot prowadzący odpowiedni rodzaj kursu a także konieczne wyposażenie jakim powinien dysponować prowadząc zajęcia dydaktyczne.

Projekt rozporządzenia określa rodzaje kursów: kurs ADR początkowy i doskonalący, kurs na eksperta ADN, eksperta ADN ds. przewozu gazów, eksperta ADN ds. przewozu chemikaliów oraz kurs doradcy.

Zakres kursu doradcy jest tożsamy z zakresem kursu dla kandydatów na doradców.

Szczegółowy program szkoleń określają załączniki do rozporządzenia. W załącznikach nr 1, 2 i 3 określono obowiązkowe tematy zajęć oraz czas potrzebny na zrealizowanie programu. Ponadto w rozporządzeniu określono czas trwania godziny lekcyjnej oraz określono dzienną granicę ilości zajęć na 8 godzin lekcyjnych.

Projekt rozporządzenia wprowadza nowe wzory dokumentów o wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy (dla kierowców, ekspertów i doradców) oraz wzór zaświadczenia potwierdzający wpis podmiotu do tego rejestru.

Projekt rozporządzenia reguluje ramowy zakres kursów doradcy w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych transportem drogowym, kolejowym i żegluga śródlądową. W ramach kursów wyróżnia się część ogólną wspólną dla różnych rodzajów transportu oraz część szczegółową dotyczącą transportu drogowego, kolejną oraz żegluga śródlądową. Do tej pory zakres kursów regulowały trzy różne rozporządzenia.

W przedmiotowym projekcie rozporządzenia ujednolicono wysokość opłat za wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy.

Projektowane rozporządzenie zostało rozpatrzone przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), przedmiotowy projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt ustawy.

Projekt rozporządzenia oddziałuje na:

- podmioty prowadzące kursy w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych
- kierowców;
- eksperta ADN;
- eksperta ADN do spraw przewozu gazów;
- eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów;
- doradców ds. bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych;

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany w ramach konsultacji społecznych do:

- 1) Izby Gospodarczej Transportu Lądowego;
- 2) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Stowarzyszenia Doradców ds. Bezpieczeństwa Przewozu Towarów Niebezpiecznych Koleją;
- 4) Stowarzyszenia Doradców ds. Transportu Towarów Niebezpiecznych;
- 5) Europejskiego Stowarzyszenia Doradców ADR;
- 6) Związku Polskich Armatorów Śródlądowych;
- 7) Zrzeszenia Międzynarodowych Przewoźników Drogowych;
- 8) Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej
- 9) Związku Niezależnych Przewoźników Kolejowych.

Projekt został opublikowany na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ramach ww. konsultacji społecznych do przedmiotowego projektu wpłynęły następujące uwagi:

§ 1 pkt 1 lit d - *propozycja zamiany słowa „archiwum” na wyrażenie „zamykane pomieszczenie”*

Uwaga została uwzględniona.

Propozycja ograniczenia liczby uczestników kursu do maksymalnie 30 osób.

Uwaga niezasadna. Nie ma potrzeby wprowadzać takich ograniczeń. To do podmiotu prowadzącego kursy należy odpowiednie zorganizowanie szkolenia, w tym również zapewnienie sali wykładowej, miejsca do przeprowadzenia ćwiczeń praktycznych lub ograniczenia liczby kursantów w danej grupie.

Załącznik nr 5 i 6 – *propozycja wykreślenia „zakres kursów”*

W projekcie rozporządzenia usunięto wyrazy „zakres kursów”. W wymienionych załącznikach podano możliwe zakresy kursów przewidziane w ustawie o przewozie towarów niebezpiecznych celem uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości dotyczących sposobu wypełniania wzoru zaświadczenia o ukończeniu kursu oraz wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących kursy.

§ 2 pkt 1 lit. a - *propozycja zmiany wyrażenia „sale wykładowe” na „co najmniej jedną salę wykładową”- uwaga uwzględniona.*

§ 2 pkt 2 - *propozycja nadania brzmienia „zbiór przepisów w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych oraz materiały dydaktyczne, właściwe do rodzaju prowadzonego kursu, w szczególności: plansze, przeźrocza, fotografie, filmy, prezentacje multimedialne, podręczniki, oprogramowanie komputerowe.”*

Zaproponowano zmianę przepisu w następujący sposób: „2) zbiór przepisów w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych oraz materiały dydaktyczne, właściwe do rodzaju prowadzonego kursu, w szczególności plansze i prezentacje multimedialne.”.

§ 3 ust. 1 i 2 - *propozycja nadania brzmienia przepisom: „1. Podmiot prowadzący kurs przeprowadza zajęcia dydaktyczne w sali wykładowej o powierzchni nie mniejszej niż 20 m², z zastrzeżeniem ust. 2.*

2. Jeżeli z sali wykładowej korzysta więcej niż 10 kursantów, to powierzchnia określona w ust. 1 powinna zostać zwiększona o 2 m² dla każdej dodatkowej osoby.”

Uwaga uwzględniona.

§ 3 - *propozycja dodania ust. 4, w którym byłyby opisane wymagania dla miejsca przeprowadzania ćwiczeń praktycznych.*

Uwaga nie jest zasadna. Art. 50 ust. 4 pkt 3 ustawy oraz § 2 pkt 1 lit. b projektu rozporządzenia obligują podmiot prowadzący kursy do posiadania warunków lokalowych umożliwiających przeprowadzenie ćwiczeń praktycznych w zakresie objętym kursem. Zaś szczegółowy zakres kursu został określony w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia. Nie ma potrzeby dodatkowo precyzować wymagań w tym zakresie.

§ 5 ust. 2 - *propozycja dopisania na końcu zdania „a łączny czas wszystkich przerw nie może być krótszy niż 60 minut”.*

Powyższa uwaga nie jest zasadna. Z § 5 ust. 2 projektu rozporządzenia wynika, iż w ciągu jednego dnia kursu nie może być więcej niż 8 godzin lekcyjnych. Kwestię czasu przerw i ich liczby należy pozostawić do uznania prowadzącego kursy.

§ 6 ust. 2 pkt 1 - *propozycja nadania brzmienia: „1) Imiona i nazwiska osób szkolonych oraz ich numery PESEL – o ile został nadany, lub rodzaj i numer innego dokumentu potwierdzającego tożsamość”.*

Brak uzasadnienia do wprowadzania dodatkowych danych w dzienniku zajęć.

§ 8 ust. 1 pkt 5 oraz ust. 2 pkt 3 - *propozycja zmiany na „kurs dla kandydatów na doradców*

Propozycja jest sprzeczna z art. 42 ust. 2 pkt 3 ustawy, w którym jest mowa o „kursie doradcy”.

§ 9 - *propozycja zmiany na:*

„1. W ramach kursu ADR początkowego wyróżnia się:

1) kurs podstawowy;

2) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach;

3) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów wybuchowych klasy 1;

4) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7.

2. W ramach kursu ADR doskonalącego wyróżnia się:

1) kurs podstawowy;

2) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach;

3) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów wybuchowych klasy 1;

4) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7.”

Propozycja nie jest zasadna. Ustawa przewiduje tylko 2 rodzaje kursów ADR: początkowy i doskonalący. Zastosowane nazewnictwo w tym przepisie, tj. „szkolenie podstawowe/specjalistyczne” ma na celu wyraźne rozróżnienie, iż nie są to odrębne rodzaje kursów ADR. Odnośnie skrócenia nazwy „szkolenia podstawowego w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas” do „szkolenia (kursu) podstawowego” należy zauważyć, iż zakres tego szkolenia obejmuje wiedzę ogólną z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych wszystkich klas. Tymczasem szkolenia specjalistyczne obejmują wiedzę

specjalistyczną z konkretnej tematyki, tj. przewóz towarów niebezpiecznych w cysternach, towarów niebezpiecznych klasy 1 lub klasy 7.

Propozycja dodania po § 10 nowego przepisu:

„§ 11 W ramach kursów dla kandydatów na doradców wyróżnia się:

- 1) kurs ogólny;*
- 2) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych;*
- 3) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu kolejną towarów niebezpiecznych;*
- 4) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych żeglugą śródlądową.”*

Uwaga nie jest zasadna. Opisany powyżej podział kursów wynika bowiem, m.in. z art. 43 ust. 1 oraz ust. 8 ustawy. Wyrazem takiego podziału kursów jest załącznik nr 3 do projektu rozporządzenia.

§ 12 ust. 1 - przepis niezgodny z art. 53 ust. 1 pkt 3

W § 12 ust. 1 usunięto fragment dotyczący terminu wydania zaświadczenia o ukończeniu kursu, który określony został w art. 53 ust. 1 pkt 3 ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych.

§ 13 - propozycja dodania dodatkowego ustępu o treści: „Do wniosku o wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy powinny być załączone następujące dokumenty:

- a) szczegółowy program kursu zawierający tematy zajęć ze wskazaniem czasu ich trwania oraz metod nauczania;*
- b) informacja na temat kwalifikacji oraz przedmiotu działalności zawodowej osób prowadzących zajęcia;*
- c) informacje na temat warunków lokalowych, gdzie odbywać się będą kursy oraz materiałów szkoleniowych i pomocy nauczania służących do ćwiczeń praktycznych;*
- d) informacje na temat warunków uczestnictwa w kursie, w tym liczby uczestników”.*

Uwaga nie została uwzględniona. Powyższa propozycja wykracza poza zakres delegacji ustawowej.

Propozycja dodania nowego przepisu po § 13 o treści: „Podmiot prowadzący kursy, zamierzający przeprowadzić kurs w miejscu nie zgłoszonym we wniosku o wpis do rejestru, powinien do

informacji, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1 dołączyć oświadczenie, że miejsce prowadzenia kursu spełnia wymagania, o których mowa w § 2 pkt 1 lit a, b i c oraz w § 3 niniejszego rozporządzenia. Wzór informacji określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.”

Uwaga nie została uwzględniona. Powyższa propozycja wykracza poza zakres delegacji ustawowej.

Propozycja zmiany załącznika nr 1.

Uwaga nie została uwzględniona. Zakres kursów ADR w projekcie rozporządzenia jest zgodny z przepisami umowy ADR.

Propozycja zmiany załącznika nr 3, polegająca na zwiększeniu minimalnej ilości godzin przeznaczonych na kurs ogólny oraz modyfikacji zakresu kursu.

Uwaga nie została uwzględniona. Zakres kursu doradcy w projekcie rozporządzenia jest zgodny z przepisami umowy ADR/RID. Ponadto celem kursu jest wprowadzenie jego uczestników w zagadnienia dotyczące przewozu towarów niebezpiecznych oraz ułatwienie im przygotowania się do egzaminu na doradcę, zaś ciężar przygotowania się do egzaminu spoczywa na osobie do niego przystępującej. Dlatego też brak jest uzasadnienia dla zwiększania minimalnej ilości godzin przeznaczonych na kurs ogólny, o którym mowa w załączniku nr 3.

W projekcie uwzględniono również następujące uwagi zgłoszone przez Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, które nie zostały zgłoszone przez innych partnerów społecznych:

W § 10 dodano ustęp drugi precyzujący wymagania warunkujące ukończenie kursu zintegrowanego.

W załączniku nr 3 określającym zakres kursu doradcy stosownie poprawiono ilość godzin w przeznaczonych na kurs ogólny tak, aby ich suma wynosiła 24 godziny przy uwzględnieniu zakresu poszczególnych tematów.

W załączniku 5 i 6 wykreślono wymóg podania nr w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej ze względu na brak podstaw do żądania podania przedmiotowych danych.

3. Wpływ regulacji na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie będzie miało wpływu na budżet państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego.

b) rynek pracy

Projekt nie będzie miał wpływu na rynek pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

d) sytuację i rozwój regionalny

Projekt rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

e) środowisko naturalne

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie na środowisko naturalne.